

T Á J É K O Z T A T Ó

a munkaerőpiac főbb folyamatairól az észak-magyarországi régióban 2009. május

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint **országosan a nyilvántartott álláskeresők száma 2009. május végén 563,8 ezer fő volt**, mely az előző hónaphoz képest enyhe, 0,9%-os, 5,0 ezer fős csökkenést mutat, az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig 32,8%-os, 139,3 ezer fős emelkedés volt megfigyelhető.

A hosszú távú létszámnövekedés üteme Észak-Magyarországon továbbra is mérsékeltebb az országos átlagnál

Az álláskeresők száma májusban Közép-Magyarországot (Budapest és Pest megye) kivéve valamennyi régióban csökkent. Az éves szintű létszámbővülés általános (régióként 18% - 72%), az ország nyugati részében az intenzívebb, a hosszú ideje nagyarányú munkanélküliséggel terhelt észak-magyarországi és észak-alföldi térségben a legalacsonyabb arányú.

Főbb munkaerő-piaci adatok az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ nyilvántartása szerint a régióban

Megnevezés	2009. május	Változás		
		az előző hónaphoz képest		az előző év azonos hónapjához képest
	fő	fő	%	%
Regisztrált álláskeresők száma, fő	109 129	-1 337	-1,2	22,3
Nyilvántartott álláskeresők aránya, %*	21,1	-	-0,3	4,0
Közülük:				
pályakezdő	10 014	-432	-4,1	8,7
25 évesnél fiatalabb	17 845	-486	-2,7	19,2
50 évesnél idősebb	18 841	166	0,9	30,3
férfi	60 383	-2 088	-3,3	23,9
nő	48 746	751	1,6	20,4
alacsony iskolai végzettségű	49 835	-2 087	-4,0	13,2
középfokú végzettségűek	56 457	645	1,2	32,1
diplomás	2 837	105	3,8	14,6
tartósan nyilvántartott álláskereső**	35 939	-1 991	-5,2	-4,0
Álláskeresői támogatásra jogosult***	29 098	1 645	6,0	68,3
Nyilvántartásba belépő	15 121	1 421	10,4	133,6
első ízben belépő	810	61	8,1	35,7
Nyilvántartásból kikerülő	16 423	2 743	20,1	61,5
Havi összes bejelentett munkaerő-kereslet	20 691	1 053	5,4	148,3
a hónap folyamán bejelentett	8 225	-6 261	-43,2	77,3

*A munkanélküliségi arány a nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességen belüli aránya. A régiós arányokat a gazdaságilag aktív népesség 2008. év eleji létszámával (516,5 ezer fő) számítottuk. A változás százalékpontban értendő.

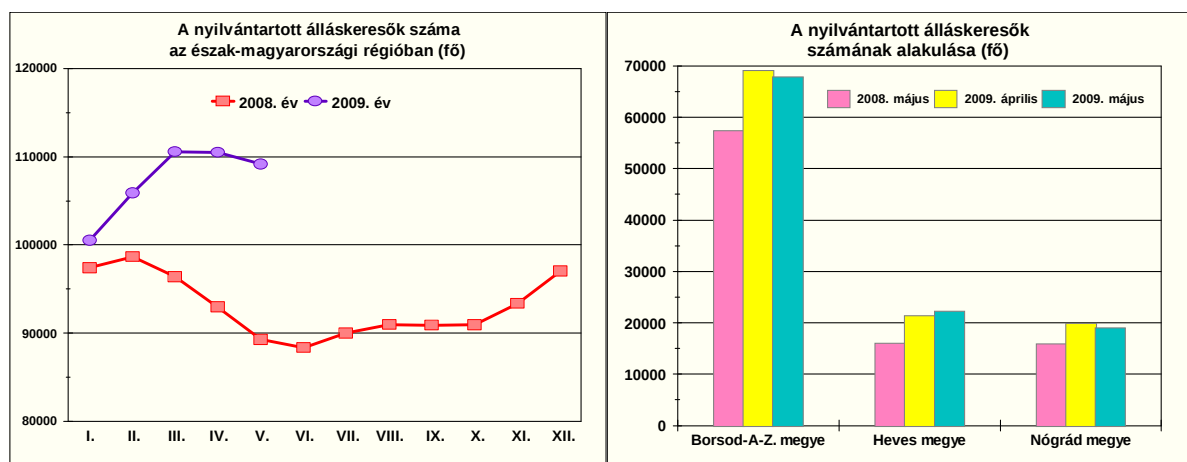
** Legalább egy éve minden hónapban szerepeltek a regisztrált álláskeresők között.

*** Álláskeresői (vállalkozói) járadékra, vagy álláskeresői segélyre jogosultak zárónapi számát tartalmazza.

Az **észak-magyarországi régióban 2009. május végén 109,1 ezer fő keresett munkát**, létszámuk az április végi 110,4 ezer főhöz képest 1,2%-kal, 1,3 ezer fővel csökkent. Az előző év májusához viszonyítva ugyanakkor 19,9 ezer fős, 22,3%-os létszámnövekedés ment végbe. Az álláskeresők számának egy év alatti növekedési üteme tovább bővült, 3,5%-ponttal volt magasabb májusban, mint az előző hónapban (akkor 18,8%).

A nyilvántartott álláskeresők száma hét hónapos növekedést követően májusban újra csökkent

Az álláskeresők száma az előző év októbere óta emelkedett, ez a hét hónapos trend tört meg májusban. A csökkenés – a válság hatására továbbra is növekvő beáramlás ellenére - annak köszönhető, hogy jelentősen nőtt a támogatott foglalkoztatásba, elsősorban a közcélú munkahelyekre elhelyezkedő álláskeresők száma. Bár a szezonális jellegű állásokra történő elhelyezkedések májusban jellemzően szintén kedvezően befolyásolják a munkaerő-piaci trendeket, ez a hatás idén kisebb volt, mint a megelőző években.

A régióban nyilvántartott álláskeresők túlnyomó többsége, 62,2%-a Borsod-Abaúj-Zemplén, 20,4%-a Heves, míg 17,4%-a Nógrád megyében keres munkát. Májusban Heves megyében 4%-kal nőtt, Nógrádban 4,7%-kal, Borsodban pedig 1,8%-kal mérséklődött az álláskeresők száma. Az éves szintű létszámnövekedés mértéke Hevesben 38,6%, duplája a Borsodban (18,4%), illetve Nógrádban (19,8%) mért dinamikának.

Az utóbbi hónapokban tapasztalt munkaerő-piaci változások, az álláskeresők számának éves szintű növekedési üteme az ország fejlett régióiban nagyobb, mivel a válság a magasabb foglalkoztatási szintű térségekben megtelepült foglalkoztatókat nagyobb arányban sújtja. A három észak-magyarországi megyében is ezek a folyamatok figyelhetők meg.

Másrészt az utóbbi három hónapban gyors tempóban bővülő közfoglalkoztatás elsősorban kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetű régiókban növelte a foglalkoztatási lehetőségeket, ami kedvező hatással volt a regisztrált álláskeresők számának alakulására.

Az álláskeresők száma és változása

Megnevezés	Az álláskeresők				
	száma 2009. május	számának változása az előző hónaphoz képest		számának változása az előző évhez képest	
	Fő	fő	%	fő	%
Borsod -A.-Z. megye	67 872	-1 241	-1,8	10 534	18,4
Heves megye	22 279	850	4,0	6 210	38,6
Nógrád megye	18 978	-946	-4,7	3 134	19,8
Észak-Magyarország	109 129	-1 337	-1,2	19 878	22,3
Országosan	563 821	-5 032	-0,9	139 320	32,8

A régió kistérségeinek kétharmadában mérséklődött, egyharmadában nőtt az álláskeresők száma májusban. Néhány átlagosnál rosszabb munkaerő-piaci helyzetű körzetben (Encs, Edelény, Tokaj, Mezőcsát) több mint 10%-kal csökkent az álláskereső létszám a közcélú foglalkoztatás következtében.

A nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességben belül (%)

Borsod-A.-Z. megye	Heves megye	Nógrád megye	Észak-Magyarország	Országosan
23,1	16,8	21,2	21,1	12,8

A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya Észak-Magyarországon 21,1% volt május végén, ami az országos átlagot továbbra is jelentős mértékben meghaladta.

Régióink fokozottan hátrányos munkaerő-piaci helyzetét jelzi, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megye a második, Nógrád megye pedig a harmadik legmagasabb mutatóval rendelkezik az országos rangsorban, de a Heves megyei arány is 4%-ponttal magasabb a hazai átlagnál.

Az álláskeresők aránya alapján az egyes kistérségek között jelentős munkaerő-piaci különbségek mutathatók ki térségünkben. A májusi mutató a hatvani és a gyöngyösi körzetben volt a legalacsonyabb, 12,6%-12,6%, míg a borsodi körzetek többségében, de több nógrádi körzetben, valamint a hevesi kistérségben 30% közeli vagy azt meghaladó.

A pályakezdő álláskeresők száma kis mértékben csökkent

Országosan a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 2009. május végén 42,9 ezer fő volt, mely az előző hónaphoz képest 4,9%-os, 2,2 ezer fős csökkenést, az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig 18,1%-os, 6,6 ezer fős emelkedést mutatott.

Észak-Magyarországon május végén az álláskeresők 9,2%-a, **10.014 fő volt pályakezdő**, s ez az arány 1,6%-ponttal magasabb az országos átlagnál. Májusban a **pályakezdő álláskeresők létszáma** is az országoshoz hasonló arányban, 4,1%-kal (432 fővel) csökkent. A pályakezdőként állást keresők száma az elmúlt egy évben mérsékeltebben emelkedett, mint az összes álláskeresőé, létszámuk 799 fővel, 8,7%-kal haladta meg a 2008. májusi adatot.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kirendeltségek tartották nyilván, 6.438 főt (az összes álláskereső 9,5%-a), míg Heves megyében 1.759 főt (7,9%), Nógrádban pedig 1.817 főt (9,6%) regisztráltunk.

Az álláskeresői ellátásban részesülők száma 6%-kal nőtt, a szociális segélyezetté 8,5%-kal csökkent májusban

A **tartósan regisztrált ügyfelek** száma a nagyszámú közcélú elhelyezés következtében jelentősen, a hónap folyamán **1.991 fővel, 5,2 %-kal csökkent**. Május végén 35.939 egy évnél hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső volt a régióban, számuk 4%-kal kevesebb, mint egy évvel ezelőtt. Az összes regisztrált álláskeresőn belüli arányuk a hónap végén a régióban 32,9%, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 35,8%, Hevesben 24,5%, Nógrádban 32,5%, míg országosan 25,3% volt.

Az álláskeresők további hátrányos munkaerő-piaci helyzetű csoportjait tekintve az előző hó végi állapothoz viszonyítva a nők és az 50 éven felüliek létszáma kismértékben (1,6, illetve 0,9%-kal) nőtt, a 25 éven aluliak és az alacsony iskolai végzettségűek körében mérsékelt ütemű (2,7, illetve 4%-os) csökkenés volt tapasztalható májusban.

Az egy év alatt végbement változásokat tekintve azt állapíthatjuk meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők számának 22,3%-os átlagos növekedését lényegesen meghaladó emelkedés az 50 éven felüliek (30,3%), és a középfokú végzettségűek (32,1%) csoportjában tapasztalható. Ezeknek az adatoknak az alapján úgy látszik, hogy az elmúlt félévben kibontakozott válság közepette ezen rétegek munkavállalási lehetőségei szűkültek be leginkább.

A szervezetünk által folyósított **álláskeresői ellátásokra a hónap végén 29.098 fő volt jogosult**, számuk 6,0%-kal emelkedett egy hónap alatt (2008. májusi létszámot viszont 68%-kal haladja meg) a munkaviszonyukat elvesztők megnövekedett beáramlása következtében.

A módosult szabályozásnak megfelelően a települési önkormányzatok elvégezték a rendszeres szociális segélyben részesülők aktív korúak ellátására való jogosultságának felülvizsgálatát. Az új szabályozás szerint megállapított **rendelkezésre állási támogatásra** jogosultak közül május végén 37.057 fő, mint regisztrált álláskereső szerepelt kirendeltségeink nyilvántartásában. Rajtuk kívül még 3.745 főt rendszeres szociális segélyezettként tartottak nyilván, átsorolásuk a statisztikai zárás napjáig még nem fejeződött be. Együttes létszámukat tekintve az előző hónaphoz képest 8,5%-os csökkenés figyelhető meg, s az egy évvel korábbihoz viszonyítva is mutatkozik egy mérsékelt, 1,5%-os csökkenés.

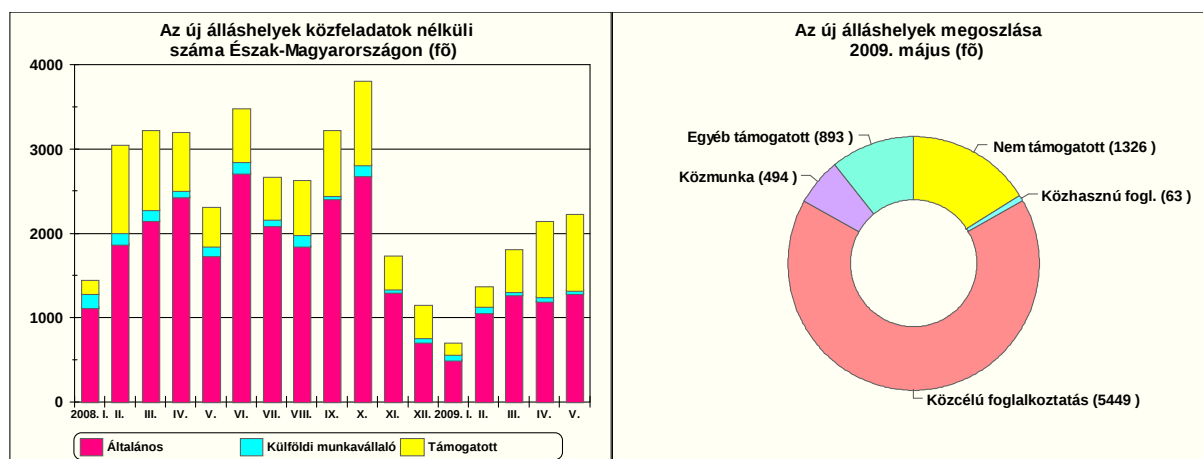
Több mint 8 ezer új álláshelyet jelentettek be a régiónk munkaügyi kirendeltségein

Régióinkban a május hónap folyamán feltárt, illetve bejelentett új álláshelyek 8.225 fő számára kínáltak munkát. Az állások hatoda (1.326) volt olyan állás, melyhez nem kapcsolódott támogatás, számuk áprilishoz képest kismértékben (85 fővel, 6,8%-kal) gyarapodott. Az előző év azonos időszakához képest azonban májusban is jelentősen (517 darabbal, 28%-kal) kevesebb nem támogatott álláshely bejelentés érkezett az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ kirendeltségeihez.

Májusban minden hat, újonnan bejelentett állásból öt támogatott álláshely volt, ami jóval nagyobb az elmúlt évi részarányhoz képest. Ez a jelentős változás – a válság nyomán lecsökkent normál (támogatási igényt nem támasztó) munkaerő-piaci keresleten túl – az **'Út a munkához'** kormányzati program keretében átalakuló közfoglalkoztatási - segélyezési rendszer hatásaként alakult ki.

A támogatott, közel 7 ezer álláshely döntő többsége (87%, 6 ezer álláshely) a települési önkormányzatok által szervezett, a közcélú foglalkoztatás keretében biztosított, többnyire egyszerű, szakképzettséget nem igénylő fizikai munkalehetőséget jelentett. Ezek 61%-a Borsodban, 24%-a Nógrádban és 15%-a Heves megyében állt rendelkezésre.

A többi támogatott munkalehetőség (13%, 897 állás) pedig az álláskeresők gazdasági szférába való elhelyezkedését tudta biztosítani. Az egyre több ágazatot elérő gazdasági válság miatt jelentős azon munkáltatók száma, amelyek csak segítséggel vállalkoznak létszámbővítésre.

A támogatáshoz nem kötött létszámgigény májusban 1.326 fő alkalmazására irányult, az áprilisi keresletet 7%-kal (85 fővel) meghaladja, de a 12 hónappal korábbitól 31%-kal (604 fővel) elmarad.

A gazdasági szférában mind a feldolgozóipar, mind az építőipar munkaerő-kereslete nagyon kis volumenű (411, illetve 313 főre irányuló) volt, a 2008. májusi munkaerőigények 59, illetve 53%-át érte csak el. A feldolgozóiparon belül a gépgyártás és a kohászat kereslete csökkent a legnagyobb mértékben. Az építőiparban és a mezőgazdaságban szezonális élénkülés sem tapasztalható, a múlt hónaphoz képest 167, illetve 181 fővel visszaesett a két ágazatból beérkezett álláshely bejelentések száma.

A havi új állásajánlatok 73%-a segédmunkás munkakörre vonatkozott, s döntő részben a közösségi munkák igényét fedték le. A szakképzett dolgozók iránti nagyobb kereslet régiókban a kereskedelmi eladó: (199 fő), kőműves (114 fő), ács (41 fő), lakatos (67 fő), és hegesztő (55 fő) szakmákban jelentkezett, és összesen 1.259 főre (az összes álláshely 15%-a) irányult. A betanított jellegű munkák (gépkészítők, összeszerelők, járművezetők) iránti igény mindössze 265 fő volt, a teljes kereslet 3%-a csupán. A szellemi munkakört keresőknek szóló mintegy 700 ajánlatból a legnagyobb részt a különböző kereskedelmi, biztosítási ügynöki állások tették ki.

A régióban 14,5 ezer álláskereső jutott munkához májusban

A jelenlegi munkaerő-piaci helyzetben kedvező változásnak tartjuk, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül májusban 14.541 fő tudott munkát vállalni (a havi érintett létszám 11,7%-a), másfélszer annyi, mint áprilisban. Mint a bejelentett munkaerőigények alapján várható, az érintettek döntő többsége (80,5%) támogatással - 10,8 ezer fő 4-6 hónapon át a közfoglalkoztatás keretében juthat munkajövedelemhez, közel 938 fő pedig bértámogatással vállalt munkát a piaci szférában – kisebb része (19,5%) támogatás nélkül helyezkedett el. Ez utóbbiak száma 2.830 fő volt, mindössze 55 fővel, 1,9%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.

Májusban 463 munkavállalót érintő csoportos létszámcsökkentésről szóló döntést jelentettek be régiókban

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ területéről **2009. május hónapban csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést követően összesen 12 munkáltatótól érkezett 463 főt érintő bejelentés**, az elbocsátásra kerülők száma 267 fővel több, mint áprilisban volt. Hét bejelentés 340 főre vonatkozóan Borsod megyéből érkezett, három 109 főre Hevesből, kettő összesen 22 főt érintően pedig Nógrádból.

Az érintett alkalmazottak elbocsátására a fémalapanyag gyártás (163 fő), a gépjármű alkatrész gyártás (102 fő), a fémfeldolgozás (91 fő), a gépgyártás (50 fő), a pénzügyi szolgáltatás (39 fő) és az ingatlanügyletek (18 fő) ágazatban kerül sor. A munkájukat elvesztők többsége szakképzett (kohász, forgácsoló, lakatos, egyéb fémipari szakmunkás), de jelentős számú betanított munkás és középfokú végzettségű pénzügyi ügyintéző is szerepel a bejelentésekben.

Miskolc, 2009. június 10.